

STORTINGET

Representantforslag 42 S

(2025–2026)

fra stortingsrepresentantene Bent-Joacim Bentzen, Kjersti Toppe, Erling Sande og Maren Grøthe

Dokument 8:42 S (2025–2026)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Bent-Joacim Bentzen, Kjersti Toppe, Erling Sande og Maren Grøthe om å unngå samfunnsskadelige følger av innføring av forenklet forelegg ved mindre narkotikalovbrudd

Til Stortinget

Bakgrunn

Bakgrunnen for forslaget er stortingsflertallets vedtak ved behandlingen av Innst. 518 L (2024–2025) om at forenklet forelegg heretter skal være normalreaksjonen overfor personer over 18 år ved befatning av mindre mengder narkotika til eget bruk, jf. vedtatt § 31 a i legemiddeloven.

Etter gjeldende rett skal bot ilagt ved forenklet forelegg bli registrert i reaksjonsregisteret, jf. politiregisterloven § 9. Forenklete forelegg skal ikke opplyses i verken ordinær politiattest, jf. politiregisterloven § 40 nr. 3 bokstav d, eller i utvidet politiattest, jf. politiregisterloven § 41 nr. 1 bokstav b.

Når mindre narkotikalovbrudd heretter skal ilegges forenklete forelegg, og følgelig ikke framkommer på ordinær eller uttømmende politiattest, vil det ha som konsekvens at rusmiddelmissbruk kamufleres på et eller rent rulleblad. Utover de helseskadelige følgene vil det også ha konsekvens for vandelskontroller innen flere utdanninger og yrker, slik at det blir vanskeligere å få silt ut personer som ikke er egnet i tjenesten, noe som potensielt kan medføre en sikkerhetsrisiko. Dette ble nylig aktualisert når styret ved Politihøgskolen vedtok

en endring i opptaksreglementet slik at personer som er tatt for mindre mengder narkotika til eget bruk, heretter kan tas opp ved politiutdanningen. Forslagsstillerne er bekymret for at dette også vil gjøre seg gjeldende i Forsvaret og andre samfunnskritiske virksomheter.

Forslagsstillerne viser til diskusjonen som har vært i etterkant av Stortingets vedtak ved behandlingen av Innst. 518 L (2024–2025), der det framkommer at politiets faste praksis er at ilagte forenklete forelegg ikke registreres i reaksjonsregisteret. Forslagsstillerne mener denne praksisen gjør det vanskelig å fange opp gjentakelser som kan indikere et hjelpebehov, og således er i strid med selve rusreformen. Forslagsstillerne merker seg at på spørsmål om hvorvidt denne praksisen skal viderereføres, fra Rett24, publisert 17. november 2025, svarer Politidirektoratet (POD) følgende:

«Politiets praksis om å ikke registrere forenklete forelegg i reaksjonsregisteret er forankret i at slike forelegg ikke er omfattet av den uttømmende listen over hva registeret skal inneholde i politiregisterforskriftens § 44-4 (1) nr 5. Bestemmelsen omfatter ikke forenklete forelegg. Dette er også i samsvar med forutsetningen for innføring av ordning med forenklet forelegg hvor det straffbare forholdet gjøres opp på stedet og ikke skal få konsekvenser for overtrederen i ettertid.»

Forslagsstillerne mener det er behov for å klargjøre dette og sørge for at politiets praksis er i samsvar med politiregisterloven.

Manglende registrering av forenklete forelegg i reaksjonsregisteret og den kommende innføringen av forenklet forelegg som normalreaksjon ved mindre narkotikalovbrudd vil, etter forslagsstillernes oppfatning, gjøre det vanskeligere å ivareta sikkerhetslovens formål om å trygge nasjonale sikkerhetsinteresser og påse at sikkerhetstruende virksomhet ivaretas. I dag innhenter og

videreformidler Nasjonal sikkerhetsmyndighet (NSM) opplysninger fra politiets registre med hjemmel i klareringsforskriften § 8. Når opplysninger om straffereaksjoner for mindre narkotikalovbrudd heretter ikke vil bli gjort kjent for klareringsmyndigheten gjennom politiets strafferegister, svekker det sikkerhetsklareringen av personell til samfunnsskritisk viktige funksjoner. Det er derfor nødvendig å sikre at klareringsmyndighetene kan innhente alle opplysninger om eventuelle straffereaksjoner i arbeidet med å klarere personell til blant annet Forsvaret, luftfart og andre myndighetsorgans behov for bakgrunnssjekk av personell.

Forslagsstillerne viser til at forenklet forelegg som reaksjonsform ved befatning med mindre mengder narkotika til eget bruk ikke var utredet før Stortingets behandling av Prop. 112 L (2024–2025). Departementet påpekte i proposisjonen at det ikke forelå tilstrekkelig grunnlag for å foreslå dette. Til tross for dette valgte stortingsflertallet likevel å vedta en lovhjemmel slik at forenklet forelegg vil bli normalreaksjonen ved mindre narkotikalovbrudd. Før regjeringen vedtar ikrafttredelse av legemiddelloven § 31 a, mener forslagsstillerne det er behov for en endring av politiets praksis og lov-

endringer som ivaretar både ruspolitiske hensyn og sikrer at innføring av forenklet forelegg som straffereaksjon ved mindre narkotikalovbrudd ikke medfører samfunnsskadelige følger.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

f o r s l a g :

1. Stortinget ber regjeringen fremme forslag som sikrer at forenklede forelegg som ilegges som straffereaksjon ved overtredelse av legemiddelloven § 31 a, skal føres inn i reaksjonsregisteret og framkomme i politiattester.
2. Stortinget ber regjeringen gjennomgå annet relevant regelverk og politiets praksis for å påse at forenklede forelegg registreres i reaksjonsregisteret, og at opplysningene kan innhentes og videreformidles av klareringsmyndighetene i arbeidet med å ivareta samfunnsskritiske hensyn.

19. november 2025

Bent-Joachim Bentzen

Kjersti Toppe

Erling Sande

Maren Grøthe